

УДК 338.48:656.1:004.7

Ю.Я. Вовк, канд. техн. наук, доцент, Я.Ю. Вовк, В.Б. Заставецький, С.В. Коваль
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

MAAS ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ТУРИСТИЧНИХ СЕГМЕНТІВ: ПРОСУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ МОБІЛЬНИХ РІШЕНЬ

Yu. Ya. Vovk, PhD, Assoc. Prof., Ya. Yu. Vovk, V.B. Zastavetskyi, S.V. Koval
Ternopil Ivan Pulyuj National Technical University, Ukraine

MAAS FOR SPECIALIZED TOURISM SEGMENTS: ADVANCING INCLUSIVE MOBILITY SOLUTIONS

Сучасний розвиток мобільності як послуги (MaaS) відкриває принципово нові можливості для задоволення диференційованих потреб туристів з особливими вимогами [1-2]. Дослідження продовжує попередні наукові розвідки [3-4], фокусуючись на цільових мобільних рішеннях для туристичних груп з унікальними потребами. Мета роботи полягає у комплексному аналізі технологічних та соціальних аспектів створення адаптивних мобільних платформ, здатних забезпечити максимальну інклюзивність транспортних послуг.

Трансформація транспортних систем у контексті цифрової економіки вимагає принципово нових підходів до проектування мобільних сервісів. Наше дослідження базується на концепції user-centered design, яка передбачає максимальну адаптацію технологічних рішень під індивідуальні потреби споживачів.

Дослідницький контекст.

- Ключові напрямки наукового пошуку:
- Ідентифікація бар'єрів мобільності для спеціалізованих туристичних груп
- Розробка інклюзивних технологічних моделей
- Оцінка соціально-економічної ефективності запропонованих рішень

Методологія дослідження

Дизайн дослідження

Методологічний інструментарій включав:

- Системний аналіз наукової літератури
- Глибинні інтерв'ю з експертами транспортної галузі
- Кількісне опитування туристів
- Порівняльний аналіз кейсів мобільних додатків

Цільові групи дослідження:

1. Туристи з інвалідністю
2. Літні мандрівники
3. Учасники медичного туризму
4. Сімейні групи з особливими потребами мобільності

Основні результати дослідження.

Інноваційні рішення для різних туристичних сегментів

Мобільність для осіб з інвалідністю.

Ключові технологічні інтервенції:

- Персоналізована маршрутизація з урахуванням індивідуальних обмежень
- Мультисенсорні комунікаційні інтерфейси

- Адаптивний дизайн мобільних додатків

Мобільність для літніх туристів (Таблиця 1):

Таблиця 1 – Мобільність для літніх туристів

Характеристика	Бажані функції	Технологічні рішення
Інформативність	Чіткий інтерфейс	Голосовий асистент
Простота маршруту	Мінімум пересадок	Інтегровані сервіси
Безпека	Моніторинг переміщень	Екстрена підтримка

Медичний туризм: мобільна екосистема.

Принципові характеристики мобільної підтримки:

- Неперервність транспортування між медичними закладами
- Редукція стресових станів
- Інтеграція медичного графіку з транспортуванням

Технологічні рекомендації:

1. Принципи універсального дизайну
2. Штучний інтелект для персоналізації
3. Динамічні моделі ціноутворення
4. Інтегровані платформи мобільності та охорони здоров'я

Практичне значення дослідження.

Результати мають безпосередню цінність для:

- Провайдерів транспортних послуг
- Туристичного бізнесу
- Розробників технологічних рішень
- Урбаністів та плановиків мобільності

Обмеження дослідження

- Географічні обмеження кейсів
- Потенційні технологічні бар'єри
- Необхідність лонгітюдних досліджень адаптації

Висновки. МaaS є трансформаційним підходом до подолання бар'єрів мобільності.

Пріоритезація інклюзивності, персоналізації та технологічних інновацій дозволить створити принципово нові мобільні екосистеми для різних туристичних груп.

Література

1. Alyavina, E., Nikitas, A., & Tchouamou Njoya, E. (2020). Mobility as a Service and sustainable travel behaviour: A thematic analysis study. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*, 73, 362-381. <https://doi.org/10.1016/j.trf.2020.07.004>
2. Ho, C. Q., Hensher, D. A., Mulley, C., & Wong, Y. Z. (2018). Potential uptake and willingness-to-pay for Mobility as a Service (MaaS): A stated choice study. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 117, 302-318. <https://doi.org/10.1016/j.tra.2018.08.025>
3. Vovk, I., Tson, O., Vovk, Y., Vovk, Y., & Rozhko, N. (2024). Mobility as a Service for tourism: Challenges and opportunities for meeting the needs of tourists in urban environments. *Journal of Sustainable Development of Transport and Logistics*, 9(2), 137–149. <https://doi.org/10.14254/jstdl.2024.9-2.10>
4. Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Худобей Р.В., Питлик С.В., Вовк Я.Ю. Мобільність як послуга (МaaS): доцільність впровадження у малих міських або сільських районах // VI Міжнародній науково-практичній конференції “Інноваційні технології розвитку та ефективності функціонування автомобільного транспорту. Innovative technologies for the development and efficiency of road transport”, 22-24 листопада 2023 р. – Кропивницький : ЦНТУ, 2023. – 250 с. - С. 105-106.